

دوشنبه ۴ آبان ۱۴۰۵ | ۱۵ جمادی‌الاول ۱۴۴۸

📰 گزارش یک محیاحسنی

اهمیت تنگه هرمز در خلیج فارس، دیگر فقط به عبور نفتکش‌ها و جریان انرژی محدود نمی‌شود. با گسترش اقتصاد دیجیتال و افزایش وابستگی کشورهای منطقه به ارتباطات بین‌المللی، کابل‌های فیبر نوری مستقر در بستر دریای نیز به بخشی از معادلات امنیتی این آبراه راهبردی تبدیل شده‌اند؛ زیرساخت‌هایی که آسیب‌دیدن آنها می‌تواند فعالیت‌های اقتصادی و فناوریانه را با هزینه‌های سنگین روبه‌رو کند. اکنون، در شرایطی که احتمال ازسریری یا گسترش رویارویی نظامی ایران و امریکا مطرح است، امنیت این شبکه ارتباطی بیش از گذشته مورد توجه قرار گرفته‌است. کشورهای حاشیه خلیج فارس طی سال‌های اخیر سرمایه‌گذاری‌های گسترده‌ای را برای توسعه مراکز داده، خدمات رایانش ابری، هوش مصنوعی و خدمات مالی دیجیتال در دستور کار قرار داده‌اند. در چنین فضایی، تهدید کابل‌های زیردریایی می‌تواند دامنه پیامدهای یک جنگ احتمالی را از تأسیسات نظامی و زیرساخت‌های انرژی به بخش‌های مهمی از اقتصاد دیجیتال منطقه گسترش دهد.

■ برگ برنده ایران در تنگه هرمز

ماجرای احتمال هدف قرار گرفتن زیرساخت‌های ارتباطی منطقه، پس از انتشار اظهاراتی از سوی سردار یدالله جوانی، معاون سیاسی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ابعاد تازه‌ای پیدا کرد. جوانی در گفت‌وگو با شبکه‌العلم، در تشریح واکنش احتمالی جمهوری اسلامی ایران به حملات امریکا و رژیم صهیونیستی علیه زیرساخت‌های کشور، هشدار داد و گفت: «در صورت هدف قرار گرفتن زیرساخت‌های ایران، کابل‌های اینترنتی در تنگه هرمز هدف قرار می‌گیرند».

خبرگزاری رویترز نیز در گزارشی به تاریخ ۲۳اکتبر، برابر با اول آبان، مدعی شد که تهران برای هدف قرار دادن کابل‌های ارتباطی زیردریایی در خلیج فارس، در صورت آغاز مجدد حملات امریکا و اسرائیل، برنامه‌هایی تهیه کرده‌است.

اما اهمیت این گزارش فقط به احتمال وارد آمدن خسارت فیزیکی به کابل‌ها محدود نمی‌شود، چراکه بر اساس روایت رویترز، جلوگیری از تعمیر زیرساخت‌های آسیب‌دیده نیز ممکن است در زمره گزینه‌های مورد توجه ایران قرار داشته باشد. در این صورت، پیامدهای احتمالی حمله‌فقط به خسارت اولیه وابسته نمی‌شود، بلکه مدت‌زمان اختلال و دشواری بازگرداندن شبکه به وضعیت عادی نیز می‌تواند به عامل تعیین‌کننده دیگری تبدیل شود.

■ هم گلوگاه انرژی، هم شریان ارتباطات دیجیتال

کابل‌های فیبر نوری زیردریایی، از ارکان اصلی ارتباطات بین‌المللی به شمار می‌روند. بر اساس داده‌های اتحادیه بین‌المللی مخابرات (ITU)، حدود ۹۹ درصد ترافیک داده بین‌المللی از طریق این کابل‌ها منتقل می‌شود. ظرفیت بالای انتقال اطلاعات، تأخیر اندک و هزینه نسبتاً مناسب جابه‌جایی حجم عظیم داده‌ها، این شبکه را به زیرساختی اساسی برای ارتباطات جهانی تبدیل کرده‌است.

پیشرفت فناوری‌های ماهواره‌ای، از جمله سامانه‌هایی مانند استارلینک، هنوز به معنای امکان جایگزینی کامل کابل‌های زیردریایی نیست. ارتباطات ماهواره‌ای می‌توانند در برخی شرایط نقش مکمل یا پشتیبان داشته باشند، اما از نظر ظرفیت انتقال داده در مقیاس جهانی همچنان جایگاه کابل‌های فیبر نوری را به‌طور

📰 گزارش ۲

زهرآچیزی

بیماران پروانه‌ای در سست مانند بال پروانه شکننده‌اند و پانسمان‌های مخصوص زخم‌های بی‌شمارشان می‌تواند کمی زندگی را برای آنها آسان‌تر کند، اما تحریم‌های امریکا مانع از دستیابی این بیماران به حداقل حقوق خود، یعنی دسترسی به این پانسمان‌هاست. حالا دادخواهی ۷۷۱ نفر از این بیماران در دادگاه‌های ایران به‌صورت حکم قطعی علیه دولت امریکا و جبران خسارت آنان انجامید. در جریان اجرای این حکم، یک محموله نفتی متعلق به امریکا توقیف و فروخته شد و عواید حاصل از آن برای پرداخت غرامت به بیماران اختصاص یافت؛ به‌طوری‌که هر یک از شاکیان مشمول پرونده، ۲ میلیارد تومان دریافت کردند. پرونده دادخواهی بیماران پروانه‌ای یکی از نمونه‌های پیگیری حقوقی قضایای ناشی از تحریم‌های امریکا در دستگاه قضایی ایران است؛ پرونده‌ای که در آن، محرومیت از دسترسی به تجهیزات درمانی تخصصی به‌موضوع یک دعوای حقوقی تبدیل شد و سرانجام با صدور حکم قطعی و اجرای آن، مطالبه بیماران به دریافت غرامت انجامید.

■ پرونده غرامت پروانه‌ای‌ها از امریکا

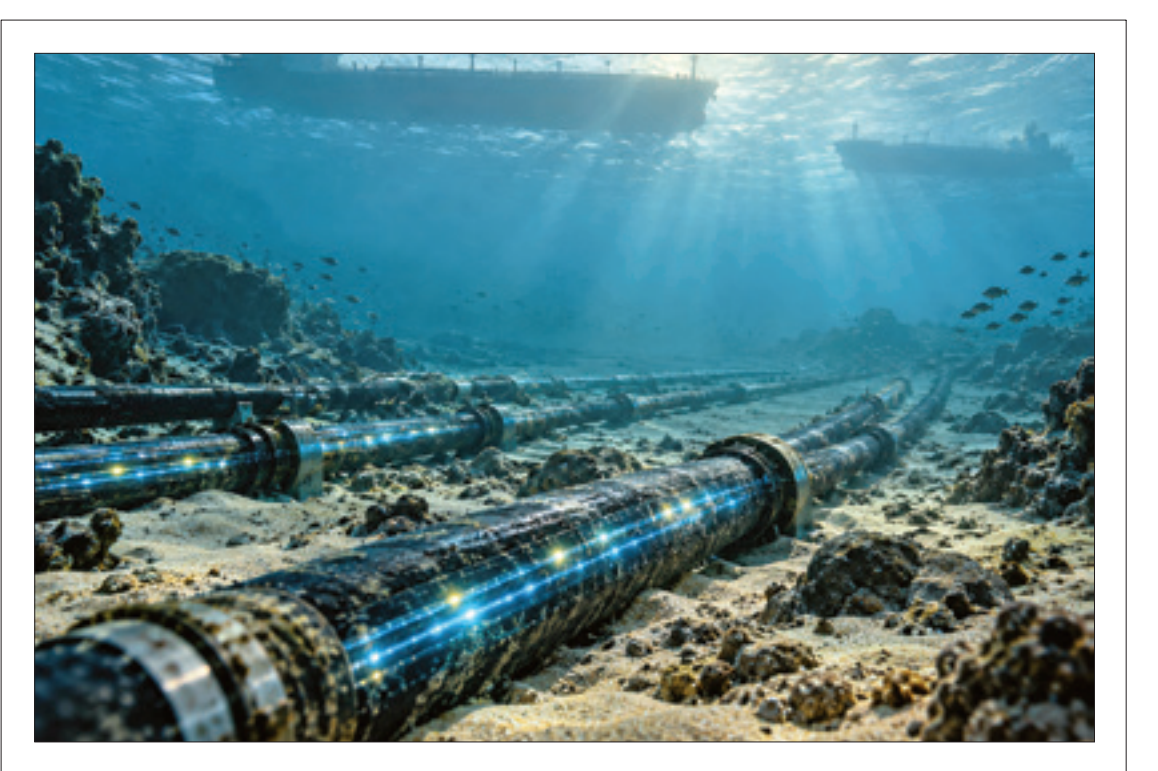
این پرونده با پیگیری نهاد مردمی خانه‌ای‌بی و مشارکت ۷۷۱ بیمار پروانه‌ای علیه دولت امریکا و مسئولان آن کشور تشکیل شد. خواسته‌ها، جبران خسارت‌های مادی، معنوی و تنبیهی ناشی از تحریم‌هایی بود که دسترسی آنان به پانسمان‌های ویژه و اقدام دارویی مورد نیاز را مختل کرده‌بود.

جامعه

سرویس اجتماعی ۶۰۰۸۵۲۳۰

شریان حیاتی اقتصاد دیجیتال در مشت ایران

تهدید زیرساخت‌های ارتباطی در تنگه هرمز، پای اقتصاد دیجیتال، مراکز داده و سرمایه‌گذاری‌های هوش مصنوعی کشورهای منطقه را به معادلات جنگ احتمالی باز کرده‌است؛ حوزه‌ای که پیامدهای آن می‌تواند از میدان نبرد فراتر برود!

حقوق بین‌الملل نیز تعارضی ندارد.»

همچنین فرزین ندیمی، تحلیلگر نظامی، این هشدار را جدی دانست و گفت: «شنش تا هفت کابل مهم اقیانوس هند متصل می‌کند و مسیر عبور شماری از کابل‌های ارتباطی مورد استفاده کشورهای منطقه نیز به شمار می‌رود. در همین رابطه، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هشدار داده که در صورت حمله به زیرساخت‌های ایران، هفت کابل اصلی اینترنت در محدوده تنگه هرمز ممکن است هدف قرار بگیرند. تحقق چنین احتمالی می‌تواند برای اقتصادهایی که بخش فزاینده‌ای از فعالیت‌های خود را بر ارتباطات بین‌المللی پایدار بنا کرده‌اند، فاجعه‌بار شود.

■ ابعاد تازه راهبردی تنگه هرمز

اخیراً شهین جهانگیری، نماینده ارومیه در مجلس شورای اسلامی، با اشاره به عبور کابل‌های فیبر نوری زیردریایی از بستر تنگه هرمز، این آبراه را فراتر از یک گذرگاه راهبردی انرژی دانست و گفت: «این کابل‌ها نقش مهمی در انتقال داده میان آسیا، خاورمیانه و اروپا دارند. به گفته او، اختلال در این زیرساخت‌ها می‌تواند پیامدهای اقتصادی گسترده‌ای در سطح منطقه‌ای و جهانی داشته باشد؛ از همین رو، مدیریت کابل‌های زیردریایی در تنگه هرمز علاوه بر ابعاد فنی، با ملاحظات حقوقی، اقتصادی و امنیتی نیز گره خورده‌است.

جهانگیری ادامه داد: «با توجه به موقعیت ژئوپلیتیکی تنگه هرمز، ایران نیز می‌تواند با اتکا به میانی حقوق بین‌الملل دریاها سازوکارهایی برای مدیریت عبور کابل‌های زیردریایی در آب‌های سرزمینی خود تعریف کند؛ از جمله ثبت مسیر کابل‌ها، اخذ مجوز برای نصب یا عبور، نظارت بر استانداردهای فنی و به‌عنوان تاشی برای هماهنگی در عملیات تعمیر و نگهداری.»

او اظهار داشت: «در بسیاری از آبراه‌های مهم جهان، شرکت‌های مخابراتی یا کنسرسیوم‌های بین‌المللی برای استفاده از بستر دریا ملزم به رعایت مقررات ملی و پرداخت هزینه‌های خدماتی هستند و این موضوع با

بستگی دارد.

■ آمازون و مایکروسافت زیر سایه نااطمینانی امنیتی

اما اهمیت اقتصادی این تهدید زمانی روشن‌تر می‌شود که به برنامه کشورهای عربی برای توسعه اقتصاد دیجیتال توجه کنیم. امارات متحده عربی، عربستان سعودی، قطر و دیگر کشورهای منطقه در پی آن هستند که با گسترش مراکز داده، زیرساخت‌های ابری می‌توان پر ارزشی مورد نیاز هوش مصنوعی، وابستگی اقتصاد خود به درآمدهای نفتی را کاهش دهند. این برنامه‌ها با حضور و سرمایه‌گذاری شرکت‌های بزرگ فناوری امریکا پیوند خورده است. آمازون، مایکروسافت و دیگر ارائه‌دهندگان خدمات دیجیتال در حال توسعه ظرفیت‌های خود در منطقه هستند؛ روندی که امنیت زیرساخت‌های ارتباطی را به یکی از عوامل مهم در ارزیابی ریسک فعالیت‌های فناوریانه تبدیل می‌کند. رویترز گزارش داده که در دور قبلی دیدگاه‌های نظامی میان ایران و نیروهای متجاوز، تمرکز بر افزایش امنیت زیرساخت‌های ارتباطی بود. طرفی‌های جایگزین، بروز اختلال‌های منطقه‌ای در ارتباطات، خدمات مالی و رایانش ابری است. چنین اختلال‌هایی می‌تواند برای کشورهای حاشیه خلیج فارس و شرکت‌های فناوری امریکایی فعال در منطقه هزینه‌گفتنی داشته باشد، به‌ویژه در شرایطی که توسعه هوش مصنوعی، مراکز داده و خدمات ابری به یکی از محورهای اصلی برنامه‌های اقتصادی این کشورها تبدیل شده‌است.

از منظر راهبردی، اهمیت این تحول در پیوند فزاینده میان امنیت زیرساخت‌های دیجیتال و ثبات نظامی منطقه نهفته است. هشدارهای تهران این پیام را منتقل می‌کند که در صورت حمله مجدد به زیرساخت‌های ایران، پیامدهای درگیری ممکن است به بخش‌هایی از اقتصاد دیجیتال منطقه نیز سرایت کند. بی‌تردید اهمیت کابل‌های زیردریایی خلیج فارس را باید نه فقط در سهم آنها از ترافیک اینترنت جهانی، بلکه در وابستگی روزافزون اقتصادهای منطقه به ارتباطات پایدار و هزینه‌های ناشی از اختلال طولانی‌مدت جست‌وجو کرد. این وابستگی، امنیت شبکه‌های ارتباطی را به یکی از متغیرهای اثرگذار در محاسبات مربوط به جنگ احتمالی ایران و امریکا تبدیل کرده‌است؛ متغیری که پیامدهای آن می‌تواند از بستر در آغاز شود، اما در مراکز داده، سامانه‌های مالی، کسب‌وکارهای دیجیتال و برنامه‌های توسعه فناوری کشورها منطقه نمایان شود.

به‌تازگی، شرکت مایکروسافت در سپتامبر ۲۰۲۴ اعلام کرد قصد دارد تا سال ۲۰۳۰ بیش از ۴۰۰ میلیون دلار در توسعه ارتباطات زیردریایی و زمینی خاورمیانه سرمایه‌گذاری کند. این شرکت همچنین بر ضرورت سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های ارتباطی برای حفظ پایداری خدمات اشاره کرده است. این برنامه در شرایطی مطرح شده که امنیت شبکه‌های ارتباطی منطقه فقط مسئله‌ای مخابراتی نیست، بلکه با تداوم فعالیت مراکز خدمات ابری و زیرساخت‌های مورد نیاز حوزه‌های مختلف، به‌ویژه در شرایطی که امنیت زیرساخت‌های ارتباطی را به یکی از عوامل مهم در ارزیابی ریسک فعالیت‌های فناوریانه تبدیل می‌کند، رویترز گزارش داده که در دور قبلی دیدگاه‌های نظامی میان ایران و نیروهای متجاوز، تمرکز بر افزایش امنیت زیرساخت‌های ارتباطی بود. طرفی‌های جایگزین، بروز اختلال‌های منطقه‌ای در ارتباطات، خدمات مالی و رایانش ابری است. چنین اختلال‌هایی می‌تواند برای کشورهای حاشیه خلیج فارس و شرکت‌های فناوری امریکایی فعال در منطقه هزینه‌گفتنی داشته باشد، به‌ویژه در شرایطی که توسعه هوش مصنوعی، مراکز داده و خدمات ابری به یکی از محورهای اصلی برنامه‌های اقتصادی این کشورها تبدیل شده‌است.

روزنامه جوان | شماره ۷۷۳۰

معاون وزیر آموزش و پرورش:

دستورالعمل زیست‌بوم جدید برنامه دوره اول ابتدایی ابلاغ شد

معاون وزیر و رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی به تغییر محتوای کتب درسی در ارتباط با جنگ‌های تحمیلی دوم و سوم اشاره کرد و گفت: در این زمینه، یک درس جدید درباره پیشرفت ایران و نقش رهبر شهید در آن برای کتاب «هدیه‌های آسمان» پایه پنجم و درسی جدید درباره مدرسه شجره طیبه میناب برای کتاب «هدیه‌های آسمان» پایه ششم نگارش شده‌است. حجت‌الاسلام والمسلمین علی‌لطفی درباره اقدامات و دستوردها در حوزه تحول برنامه درسی و به‌روزرسانی محتوای آموزشی، با اشاره به تغییرات محتوایی کتاب‌های درسی در ارتباط با جنگ‌های تحمیلی دوم و سوم افزود: کتاب «مادگی دفاعی» پایه نهم به‌صورت اساسی بازتألیف شده و درس «ایران پس از انقلاب اسلامی» در کتاب مطالعات اجتماعی پایه نهم تکمیل شده‌است. نگارش درس جدیدی با عنوان «جمهوری اسلامی ایران پس از جنگ هشت‌ساله در جهان جدید» برای کتاب «تاریخ معاصر ایران» نیز از دیگر اقدامات این حوزه است.

وی اضافه کرد: علاوه بر این، اصلاحات و تکمیل‌های متعددی در دیگر کتاب‌های درسی با توجه به این دو جنگ، نقش رهبر شهید و دیگر شهدا انجام شده و پیام و طرح پشت جلد تعدادی از عناوین کتاب‌های درسی نیز تغییر کرده‌است. معاون وزیر آموزش و پرورش یکی از محورهای اصلی اقدامات را پیشبرد طر حواره تحول در برنامه درسی تا سطح مدرسه و آغاز اجرای زیست‌بوم جدید برنامه درسی دوره اول ابتدایی در حدود ۲۰۰ مدرسه کشور دانست؛ اقدامی که با تولید کتاب‌های درسی پایه‌های اول و دوم، تدوین راهنمای عمل برنامه درسی مدرسه‌ای و فراهم‌سازی سازوکارهای پشتیبانی علمی و اجرایی همراه شده‌است. وی افزود: در همین راستا، انتخاب و آموزش راهبران برنامه درسی در سراسر کشور با همکاری معاونت آموزش ابتدایی و مرکز برنامه‌ریزی نیروی انسانی و با مشارکت معاونان آموزش ابتدایی و رؤسای ادارات دوره اول ابتدایی استان‌ها دنبال شده‌است. شبکه‌سازی میان راهبران و مسئولان نیز با هدف پیگیری مستمر اجرای برنامه، انتقال مسائل و چالش‌ها و تبادل تجربه‌های میدانی در دستور کار قرار دارد. رئیس سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی با اشاره به ابلاغ دستورالعمل زیست‌بوم جدید برنامه درسی دوره اول ابتدایی با امضای وزیر آموزش و پرورش، گفت: ابلاغ دستورالعمل زیست‌بوم جدید برنامه درسی دوره اول ابتدایی با امضای وزیر آموزش و پرورش به‌عنوان چارچوب پشتیبانی علمی، راه‌اندازی پایگاه اطلاع‌رسانی و سامانه پشتیبانی علمی این زیست‌بوم و تدوین پیش‌نویس اولیه سامانه‌های زمان‌تربیت در دوره دوم ابتدایی، از دیگر اقدامات ما در این حوزه است. عضو شورای معاونان وزارت آموزش و پرورش گفت: استمرار فعالیت چارگروه زیست‌فضای مجازی، فناوری‌های نوین و برنامه درسی، انجام مطالعات و تدوین پیش‌نویس‌های مرتبط با شایستگی‌های دیجیتال در برنامه درسی از دیگر محورهای فعالیت‌های سازمان بوده‌است.

لطیفی گفت: از جمله تولید مستند «۱۱۴۰ به وقت میناب» ناظر به متوجه‌های افزوده‌شده به کتاب‌های درسی درباره جنایت میناب، همچنین مجموعه‌ای از فعالیت‌های تکمیلی در ارتباط با بسته‌های تربیت و یادگیری «از ایرانمان دفاع می‌کنیم» به اجرا درآمده‌است که از جمله آنها می‌توان به برگزاری رویداد آموزشی تعاملی این کتاب در شبکه شاد با مشارکت بیش از ۱۲۰ هزار دانش آموز اشاره کرد.

خبر کوتاه

مسئول بخش آموزشی توانبخشی سازمان

بهریستی:

نشانه‌های او تیسیم ممکن است از ۱۸ ماهگی تا ۲ سالگی آشکار شود

روانپزشک و مسئول بخش آموزشی توانبخشی و مراکز روزانه سازمان بهزیستی کشور با بیان اینکه او تیسیم طفی از اختلالات خفیف تا بسیار شدید را در بر می‌گیرد، گفت: ممکن است کودک سالم و زیبا متولد شود و در ظاهر هیچ مشکلی نداشته باشد، اما به اختلال طیف او تیسیم مبتلا باشد و در چنین شرایطی، والدین در جریان رشد کودک و در فاصله سنی ۱۸ ماهگی تا دو سالگی متوجه نشانه‌های این اختلال شوند. این کارشناس او تیسیم با تأکید بر اهمیت تشخیص زودهنگام اختلال طیف او تیسیم به ایرنا گفت: تشخیص این اختلال در سنین پایین و آغاز مداخلات آموزشی و توانبخشی می‌تواند به ارتقای مهارت‌های ارتباطی، اجتماعی و فردی کودکان کمک کند.

به گفته وی، سازمان بهزیستی از طریق حدود ۱۷۰ مرکز روزانه در کشور، خدمات آموزشی و توانبخشی به حدود ۶ هزار کودک زیر ۱۴ سال ارائه می‌دهد و توسعه خدمات مهارت‌آموزی برای افراد بالای ۱۴ سال نیز در دستور کار قرار دارد.

اظهار افزود: ممکن است کودک نتواند تماس چشمی برقرار کند یا هنگام بازی با دیگران با مشکل مواجه شود. او تیسیم حتی می‌تواند با اختلالات شدید ذهنی یا جسمی همراه باشد، بنابراین، این اختلال از طیف خفیف تا شدید متغیر است و در موارد خفیف ممکن است اساسا شناسایی نشود.

این روان‌پزشک ادامه داد: در موارد شدید نیز ممکن است او تیسیم با اختلالات شدید جسمی یا ذهنی همراه باشد.

وی با اشاره به نقش والدین در تشخیص زودهنگام او تیسیم تصریح کرد: نظام‌یهداشتی باید برنامه‌های شناسایی و تشخیص این اختلال را اجرا کند و والدین نیز در این فرایند نقش دارند. با استفاده از روش‌های مختلف آموزشی و توانبخشی می‌توان برخی مهارت‌های کودک را تقویت کرد و به او آموزش داد که چگونه از عهده کارهای روزمره خود برآید.

اظهار افزود: برای مثال، کودکی که در سنین پایین تحت مداخلات مناسب قرار می‌گیرد، ممکن است نتواند مهارت دستنویسی رفتن را یاد بگیرد و در برقراری ارتباط با دیگران پیشرفت کند. در غیر این صورت، برخی کودکان ممکن است حتی در سنین ۹ یا ۱۰ سالگی و در مواردی تا پایان عمر به استفاده از پوشینه نیاز داشته باشند.

وی با تأکید بر اهمیت زمان آغاز مداخلات خاطرنشان کرد: بهترین زمان برای شروع تشخیص و مداخله، سنین پایین کودکی است و هرچه تشخیص زودتر انجام شود، امکان ارائه خدمات در زمان مناسب بیشتر خواهد بود. سنین دو تا سه سالگی از دوره‌های مهم برای آغاز مداخلات به شمار می‌رود.